

A door het jaar 34
Christus Koning
22 november 2020

Homilie

Als je een bijbel bij de hand hebt, sla die eens open bij het evangelie volgens Mattheüs, hoofdstuk 25.

Je zult er terugvinden, netjes achter elkaar, wat ons de laatste drie zondagen door de liturgie werd aangebracht.

Twee weken geleden: het verhaal van tien bruidsmeisjes, die zich niet op de komst van hun heer hadden voorbereid, en aan de deur mochten blijven staan.

Verleden week: het verhaal van een dienaar, die zijn verantwoordelijkheid niet had opgenomen om wat zijn heer hem had toevertrouwd in dienst te stellen van een betere wereld, en daarvoor een uitbrander kreeg.

En deze zondag: het verhaal van de beoordeling van de mensen op het einde der tijden.

Voor wie is het uiteindelijk geluk weggelegd? En voor wie niet?

En dan moet je eens de eerste zin lezen van het volgende hoofdstuk, hoofdstuk 26:

'Toen Jezus deze rede had uitgesproken, zei hij tot zijn leerlingen: Over twee dagen is het, zoals jullie weten, Pasen. Dan wordt de Mensenzoon overgeleverd om gekruisigd te worden.'

Deze verhalen van hoofdstuk 25 zijn dus de laatste van Jezus' onderricht aan zijn leerlingen.

De volgende stap is 'de Passie', het lijden en sterven van Jezus.

Wie vertrouwd is met de Mattheüspassie van Bach, zal die hoofdstukken wel herkennen.

Mattheüs heeft deze verhalen daar geplaatst als kernboodschap van wat Jezus heeft willen bijbrengen, zijn geestelijk testament als het ware.

Zo van: Als je maar dat onthoudt van al wat ik jullie verteld heb, dan heb je wel het voornaamste onthouden.

Logisch dat we daarmee ook het kerkelijk jaar afsluiten.

Want volgende zondag begint met de advent een nieuw kerkelijk jaar.

Wat is nu de rode draad doorheen de drie verhalen van dit hoofdstuk?

Telkens gaat het over de vraag: wie zal toegang krijgen tot 'het Rijk Gods'?

Ik denk dat we onder 'het Rijks Gods' mogen verstaan: het volmaakte geluk dat God voor zijn mensen heeft voorzien.

Wie zal dat volmaakte geluk vinden?

En het antwoord dat Jezus geeft is duidelijk: hij die zich niet op zichzelf toeplooit, maar die anderen gelukkig maakt.

Wij hebben lang geleefd met het beeld van een God die de mensen lasten oplegt, die hen dwingt tot het naleven van geboden en verboden, die op de loer ligt om te zien waar mensen fouten maken. Het maakte de mensen bang voor God, en voor de eeuwige straf die hen te beurt kon vallen.

De moderne mens heeft zich van die God ontdaan.

Maar heeft hij daardoor het geluk gevonden?

Eigenlijk niet.

Want hij heeft die 'dwingeland' vervangen door een even dwingende - misschien nog knellender - godheid, namelijk de zichzelf opgelegde dwang om te moeten slagen in het leven, te moeten presteren, eer en roem te vergaren, uit te blinken boven de anderen, rijkdom te vergaren, 'iemand' te zijn.

En het is wellicht nog veel moeilijker daaraan te beantwoorden, dan aan de eisen van een almachtige godheid.

De vele depressies, burn-outs, zelfmoorden getuigen ervan dat dit niet de weg is naar echt geluk.

Als de coronamaatregelen ons iets hebben geleerd, dan is het zeker dat een mens niet gemaakt is om alleen te zijn. We hebben door de verplichte isolatie scherp aangevoeld dat we ziek worden als we het contact met anderen verliezen.

Echt gelukkig kunnen we alleen worden als we het leven met anderen kunnen delen.

Als we ons oor te luisteren leggen bij wie zorgen heeft, als we onze deur openen voor wie op de dool is, als we onze tafel delen met wie honger heeft, als we de hand vasthouden van wie zwaar ziek is,...

Maar ook: dat we zelf de hand uitsteken wanneer we hulp en begrip nodig hebben, wanneer we twijfelen aan onszelf, of ons schuldig voelen wanneer we een steek hebben laten vallen.

Mensen hebben mensen nodig.

Dat is trouwens de essentie van religie: dat we erkennen deel uit te maken van een groter geheel, van een werkelijkheid die ons overstijgt, die gewild en gedragen wordt door iemand, die om ons geeft, en die ons aan mekaar heeft gegeven.

De oorsprong van het woord religie ligt in het Latijnse 're-ligare', ver-binden.

Laten wij mekaar heel veel geluk toewensen.

priester Pierre Breyne